

DOI: 10.33310/2518-7813-2019-65-2-95-100
УДК 37.374.3(410)

Тетяна ЗОРОЧКІНА

кандидат педагогічних наук, доцент Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна
e-mail: zvezdochcina@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

У статті розглядається підходи до підвищення кваліфікації вчителів початкової школи у Великій Британії. Висвітлюються критерії щодо підвищення кваліфікації та перепідготовки педагогічних кадрів Великої Британії. Курси підвищення кваліфікації вчителів проводяться в різних навчальних закладах: при інститутах педагогіки вищих навчальних закладів, при незалежних консультативних групах, при Департаменті освіти і науки, при вчительських центрах, при місцевих органах освіти, при школі.

Короткострокові курси підвищення кваліфікації поділяються на: одноденні; триденні; п'яти- шестиденні курси; канікулярні курси. До довгострокових курсів відносяться трирічні курси підвищення кваліфікації.

Під час проходження курсів підвищення кваліфікації вчителів займаються науково-дослідною діяльністю під керівництвом тьюторів університету. Головним консультативним і аналітичним органом з питань кваліфікації вчителів є Королівська інспекторська служба. Вона має широко розгалужену мережу по країні в складі місцевих відділів освіти.

Інспекторська служба покликає на основі аналізу якості освітніх програм визначати тенденції розвитку системи підвищення кваліфікації, прогнозувати наслідки запланованих проектів, а також готувати для Міністерства освіти і науки рекомендації за визначенням найбільш актуальні та перспективні напрямки вдосконалення системи управління професійними стандартами вчителів.

Ключові слова: підвищення кваліфікації, вчителі початкової школи, Велика Британія, ЗВО.

Важливою ланкою неперервної педагогічної освіти Великої Британії є її післядипломний рівень [1]. Система підвищення кваліфікації вчителів обслуговує визначну систему народної освіти. Розуміння необхідності організації масової перепідготовки вчителів в Британії стало рости в педагогічних колах з минулого століття, коли інтенсивно розвивалася початкова освіта. З тих пір і по сьогоднішній день не вщухають дискусії про найбільш раціональні шляхи оновлення системи удосконалення вчителів. Йде напружена робота, теоретична і на законодавчому рівні, спрямована на оптимальне регулювання професійної компетентності педагогів [2].

Проблемою підвищення кваліфікації вчителів у Великій Британії займаються такі вчені: В. Гаргай, І. Задорожна, Ю. Кіщенко, Ю. Онищенко, Д. Сабірова тощо.

Мета дослідження: схарактеризувати інноваційні підходи до підвищення кваліфікації вчителів початкової школи у Великій Британії.

Цілі підвищення кваліфікації вчителів Великої Британії акцентується на двох напрямках: удосконалення наявних умінь і навичок; придбання нових знань, формування нових умінь та навичок [3].

Щоб досягти високої ефективності підвищення кваліфікації та перепідготовки педагогічних кадрів, які знаходяться у сфері постійних змін у Великій Британії, діяльність комісії відбувається

на основі здійснення партнерства за різними інститутами освіти, організаціями, від яких залежить така ефективність.

Зрештою підвищення кваліфікації та перепідготовки педагогічних кадрів Великої Британії місцеві відділи освіти щорічно подаючи до комісії передбачувані програми навчання, які розглядають служби комісії і роблячи їх оцінку відповідно до критеріїв: відповідність проекту програми змісту навчання; актуальність, оригінальність програм запланованого професійного зростання; кваліфікація осіб, що беруть участь у виконанні освітніх програм; ефективність технологій оцінки очікуваних результатів; перспективи подальшого розвитку проекту [2].

Як зазначає Ю. Кіщенко, участь учителів у системі підвищення кваліфікації (INSET) розцінюється як один із професійних обов'язків. Система INSET включає значну кількість різних форм. Розглянемо їх особливості. Перш за все слід зазначити, що вчителі, які зайняті на роботі повний день, мають право на 5 робочих днів звільнених від занять, з яких 3 дні присвячені підвищення кваліфікації та вдосконалення педагогічної майстерності. Система INSET включає внутрішні форми підвищення кваліфікації (індивідуальна підготовка в школі, методологічні семінари, конференції, дискусії, круглі столи в школі, тьюторські консультативні групи, візити в інші школи) і зовнішні фор-

ми (курси різного терміну при навчальних центрах або ВНЗ, Організація творчих груп при центрах, керівництво дослідницькою роботою вчителів, проведення регіональних семінарів та конференцій тощо [3].

Курси підвищення кваліфікації вчителів проводяться в різних навчальних закладах і установах освіти: при інститутах педагогіки вищих навчальних закладів (наприклад, при Інституті педагогіки Лондонського університету) при незалежних консультативних групах, при Департаменті освіти і науки, при вчительських центрах, при місцевих органах освіти, при школі.

За тривалістю курси діляться на короткострокові та довгострокові. Найбільш поширені курси, що проводяться при інститутах педагогіки – одноденні, триденні, – п'ять шестиденні і канікулярний. Всі ці види курсів є, зокрема при Інституті педагогіки Лондонського університету. Вони організовуються при Інституті, який являє собою інформаційний центр для забезпечення послуг в галузі підвищення кваліфікації місцевих органів освіти та підзвітних їм школам. Інформація про заплановані на наступний рік курси направляються в місцеві органи освіти, які доводять ці відомості до шкіл. Щорічно організовується до 40 одноденних курсів, на яких присутні від 30 до 300 вчителів. Заняття проводяться з 10 до 16 години.

Організація триденних курсів відрізняється тим, що вони будуються за типом «сендвіч-моделі». Вчителі звільняються від уроків.

Кожне заняття відділяє від іншого тижневої перерви. Це дозволяє на практиці застосовувати теоретичні знання, отримані на курсах, і здійснювати в класі наукове дослідження, тематика якого розробляється спільно з університетськими викладачами.

П'яти – шестиденні курси організовують також за типом «сендвіч-моделі» з тижневими перервами. Вони, на відміну від одно-триденних, не вимагають звільнення від роботи, так як проводяться ввечері і розраховані на 2–3 години занять, що економить не тільки час, а й кошти. За один навчальний рік при Лондонському університеті проводиться від 15 до 20 таких 3-денних і 5–6 денних курсів, кожен з яких відвідує 25 вчителів.

До числа короткострокових курсів відносяться канікулярні курси. Вони проводяться один раз на рік під час Пасхи протягом 3–5 повних днів без перерви. Займаються на них від 15 до 40 осіб, які приїжджають з різних місць. Перевага їх полягає в економічності, так як вчителів, що підвищують кваліфікацію під час канікул, не вимагають заміни в школі.

Всі короткострокові курси в Великій Британії є платними. Оплата перед відвідуванням курсів повністю здійснюється вчителем. Школа відшкодовує йому витрати по пред'явленню сертифікату про закінчення курсів в тому випадку, якщо поїздка на них включена в план підвищення кваліфікації викладачів школи, що складається її координатор зі схваленням директора [4].

Отже, короткострокові курси підвищення кваліфікації поділяються на: одноденні; триденні, що будуються за типом «сендвіч-моделі»; п'ятишестиденні курси – за типом «сендвіч-моделі»; канікулярні курси.

Нам імпонують короткочасні триденні та 5–6 денні курси за типом «сендвіч-моделі», бо перерви між заняттями дозволяють вчителям застосовувати в класі набуті на курсах теоретичні знання, а також проводити наукове дослідження спільно з викладачами університету.

До довгострокових курсів відносяться трирічні курси підвищення кваліфікації. Вони організовуються при Інституті педагогіки Лондонського університету для досвідчених вчителів, які завершили освіту 10–15 років тому. Ці курси дають можливість вчителю отримати ступінь бакалавра без відриву від роботи за рахунок відвідування вечірніх занять. На відміну від короткострокових курсів, довгострокові – спрямовані на вирішення однієї з конкретних проблем в роботі вчителя, результати довгострокового курсу більш міцні. Вони надають можливість працюючому вчителю за рахунок неперервної самоосвіти постійно бути в курсі сучасних досягнень психології, педагогіки, і предметів викладання [4].

Під час проходження довгострокових курсів крім обов'язкових модулів, студентам пропонується і велика їх кількість на вибір. Теми модулів мають, в основному, прикладний характер і знайомлять студентів із новітніми досягненнями в педагогіці, шляхами ефективного вирішення проблем, психологічними особливостями школярів тощо.

Систему післядипломної педагогічної освіти Великої Британії є відображає організація навчальних курсів підвищення кваліфікації. У країні існує розгалужена система підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Гнучкість та ієрархічність курсів дає змогу покращувати майстерність та здобувати додаткові знання вчителям із різним стажем роботи і професійним рівнем [1].

У Лондонському університеті організована подальша освіта на рівні курсів у магістратури. Це магістерська програма дає студентам критичне уявлення про ряд теорій та підходів до вивчення політики та практики у професійній освіті і навчання та методику їх застосування на робочому місці.

Наводимо для прикладу одну з програм. Студенти вивчають модулі вартістю 180 кредитів. Програма складається:

З двох основних модулів (60 кредитів):

- Професійний розвиток;
- Професіоналізм та експертизи: теорія та перспективи;

З додаткових модулів (90 кредитів):

- Освіта дорослих;
- Навчання в міжнародних контекстах;
- Перспективи грамотності, мови та чисельності дорослих;
- Професійне навчання: політика і практика.

Що стосується наукової роботи, проекту, що всі студенти проводить незалежний дослідницький проект, наукову роботу – 20 000 слів (60 кредитів) або роблять доповідь з 10 000 слів (30 кредитів).

Викладання здійснюється як особисто, так і в он-лайн, і включає в себе лекції, практичні дискусії, роботу в малих групах та навчальні посібники. Крім того, он-лайн-студенти використовують дошку, аудіоканал, текстовий чат, опитування, дискусійні групи. Оцінювання здійснюється шляхом письмових завдань, портфоліо та наукової роботи або звіту. Це програма дає можливість особам, що проходять описані магістерські курси, отримати знання, навички та впевненість у ефективній творчій роботі в різних установах та організаціях [5].

При Лондонському університеті існує ще одна модель довгострокового підвищення кваліфікації – регіональні річні курси, які організуються силою університету, місцеві органи освіти і школи регіон і спрямовані на вирішення соціальних проблем Лондона і його передмістя. Заняття проводяться блоками від 10–15 до 2–3 днів. Перерви між заняттями може становити кілька місяців.

До довгострокового з присудженням ступеня бакалавра відноситься вечірні трирічні курси. Отримання вчителем ступеня бакалавра тягне за собою зміну його соціальний статус, просування по службових сходах і обов'язкове поліпшення матеріального становища, що не гарантовано проходження короткострокових курсів.

Ще одна форма неперервної педагогічної освіти – підвищення кваліфікації в школі без відриву від роботи. Університети організують так звані незалежні консультативні групи для вчителів, що володіють досить багатим педагогічним досвідом, стаж роботи і високий рівень культури, здатний займатися самоосвітою. Це нетрадиційна модель удосконалення педагогічної майстерності. Замість відвідування звичайних курсів підвищення кваліфікації вчителя займаються науково-

дослідницькою діяльністю під керівництвом тьюторів університету, які виконують функції консультантів. Планування роботи, вибір змісту і методів наукового дослідження здійснюються в залежності від інтересів вчителів і координуються потребами школи.

Ми відмічаємо, як позитивне те, що під час проходження курсів підвищення кваліфікації вчителів займаються науково-дослідною діяльністю під керівництвом тьюторів університету. Цей позитивний досвід необхідно розумно впроваджувати в діяльність вітчизняної педагогічної школи.

До числа моделей підвищення кваліфікації, сконцентрованих на шкільній проблемі відносяться учительські центри – освітні установи, які займаються професійним розвитком вчителя і надають йому підтримку у вирішенні конкретних проблем, пов'язаних зі шкільною практикою. Вони здійснюють зв'язок між школою і адміністрацією місцевих органів освіти, якими фінансуються. Для діяльності вчительських центрів не існує загальний регламент. Їх розміри, число на даний регіон і особливості функціонування визначаються місцевими органами освіти і масштабами фінансування [4].

По завершенні курсів учителям присуджуються: Сертифікат у галузі освіти вищого рівня (Advanced Certificate in Education), Диплом у галузі освіти (Diploma in Education), ступінь бакалавра філософії у галузі освіти (Bachelor of Philosophy in Education). Якщо вчителі відвідують курси з метою присвоєння їм академічного диплому, ступеню для просування спеціальної кваліфікації, вони здають іспити, захищають курсові або дипломні роботи [1].

Одним з основних вимог курсу підвищення кваліфікації вчителя є ведення особливого журналу – «журналу професійних успіхів» («Професійний Файл») як документ, в якому вчитель розмірковує над своєю практичною діяльністю, можливості її вдосконалення, одночасно оцінюючи її і себе з позицією формування професіонала [6].

Нам імпонує система післядипломної освіти вчителів у Великій Британії є досить гнучкою та послідовною, адже вона побудована таким чином, що успішне завершення попереднього рівня дає змогу продовжити навчання. До навчання допускаються фахівці з різноманітними кваліфікаційними рівнями, що дозволяє підвищувати професійну майстерність та отримувати престижні дипломи широкій когорті вчителів. Необхідною умовою прийому на навчання є дворічний досвід роботи за спеціальністю.

Але часто ради факультетів залишають за собою право в окремих випадках, якщо кандидат

не має стажу роботи в освітньому закладі до навчання на курсах [1].

За Ю. Кіщенко [3] суть структури системи підвищення кваліфікації учителів у Великій Британії полягає у наступному: обов'язкові державні курси підвищення кваліфікації; спеціальні внутрішні (школи); індивідуальні (самі вчителі). Зміст курсів забезпечується комплексом альтернативних програм: обміну учителями, двобічні європейські обміни, ознайомлюючі візити, програма Оріон.

На нашу думку, до структури програми підвищення кваліфікації педагогічних кадрів доцільно включити: стажування випускника ВНЗ в школі; короткострокові курси; довгострокові курси. При цьому враховуються різні види курсів, передбачені програмою підвищення кваліфікації вчителів початкової ланки.

Д. Сабірова наголошує на тому, що підвищення кваліфікації для педагогів зі стажем включає в себе всі зміни, внесені в програму стажування молодих вчителів, з метою більш глибокого осмислення напрацьованого досвіду. Для цього існують такі три можливості: доступ до короткострокових курсів і отримання сертифікату про проходження курсів підвищеного кваліфікаційного характеру; використання матеріалів програми дистанційного навчання; використання нової програми стажування; створена Рада з розробки Національного навчального плану [4].

В роботі «проблеми формування педагогічної майстерності вчителів у системі післядипломної освіти Англії та Уельсу» Ю. Кіщенко надає коротку характеристику програм, які сприяють підвищенню кваліфікації.

Обмін вчителями. Ця програма існує вже біля 90 років і забезпечує подвійний ефект – залучення міжнародного досвіду та можливість допомогти нашим дітям рости з розумінням інших культур та образу життя.

Двобічні Європейські обміни. Британські вчителі мають можливість стажуватися в різних європейських країнах на протязі 3–4 тижнів. В цій програмі приймають участь Австрія, Данія, Франція, Німеччина, Іспанія, Швейцарія та Росія. Кожного року подібні стажування проходять біля 70 вчителів Англії та Уельсу і така ж кількість вчителів з Європейських країн стажується в Великій Британії. Завданням таких стажувань є: обмін досвідом, набуття позитивного професійного досвіду, встановлення контактів, обмін інформацією та навчальними матеріалами, вивчення культури та традицій країни перебування, ознайомлення її із своєю культурою, країною, її традиціями і т.п.

Ознайомлюючі візити. Цю програму було розроблено для адміністраторів, директорів шкіл. Її

завданням є ознайомлення з різними системами освіти, обмін досвідом, обговорення спільних проблем і т.п.

Програма Оріон була створена для обміну педагогічною інформацією та навчальними матеріалами на території Європейського Товариства. Вона надає можливості ознайомитися з дослідженнями в країнах Європи, аналізу спільних проблем і завдань в галузі освіти Європейського Товариства. На території Великої Британії координатором програми Оріон виступає Центральне бюро обмінів та візитів.

Усі перелічені програми є формами підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності, оскільки вони дають не лише інформацію та знання про європейські країни, їхню культуру та мови, але й дозволяють вивчити інші системи освіти, інші методи та педагогічні прийоми, ознайомитися з іншими методологіями, педагогічними концепціями, філософськими підходами.

Особливістю механізму підвищення кваліфікації вчителів являє собою наявність «системи підтримки» – непедагогічних закладів, що надають підтримку розвитку педагогічної освіти [3].

Коротко зупинимось на визначенні ролі королівської спектроскопії сезону, яка визначає тенденції розвитку системи підвищення кваліфікації на основі аналізу якості освітніх програм.

Головним консультативним і аналітичним органом з питань кваліфікації вчителів є Королівська інспекторська служба. Вона має широко розгалужену мережу по країні в складі місцевих відділів освіти. Як місцеві, так і загальнонаціональні органи цієї служби активно беруть участь в аналізі та оцінці ефективності всієї роботи, спрямованої на підтримку і розвиток професійної майстерності шкільних педагогів. Інспекторська служба покликана на основі аналізу якості освітніх програм визначати тенденції розвитку системи підвищення кваліфікації, прогнозувати наслідки запланованих проектів, а також готувати для Міністерства освіти і науки рекомендації за визначенням найбільш актуальні та перспективні напрямки вдосконалення системи управління професійними стандартами вчителів.

Королівська інспекторська служба також розробляє нормативні і методичні документи, спрямовані на поширення ефективних освітніх ініціатив, розроблених на місцевому рівні. Щорічно органи інспекторської служби інформують через засоби масової інформації громадськість і зацікавлені державні органи про хід і підсумки виконання в країні загальнонаціональних і місцевих пріоритетів в галузі підвищення кваліфікації вчителів.

З метою розробки більш якісної стратегічно важливі пропозиції з розвитку національної системи підвищення кваліфікації Королівська інспекторська служба, за завданням Міністерства освіти і науки, активно співпрацює з численними державними і приватними науковими установами та центрами.

Серед них Суспільство педагогічних досліджень, Комітет майбутнього, Комітет «Людство у 2000 році» та ін. Основне завдання співпраці – прогнозувати майбутні системи підвищення кваліфікації, перспективні вимоги до професійних стандартів вчителів, спираючись на тенденції економічного і соціального розвитку країни [2].

Проведення дослідження дозволяє зробити висновки: післядипломна освіта – важлива ланка неперервної педагогічної освіти. Курси підвищення кваліфікації вчителів проводяться в різних установах освіти: при інститутах педагогіки ЗВО Великої Британії, При департаменті освіти, при

вчительських центрах, в місцевих органах і освіті, при школі; підвищення кваліфікації – це різні види коротко- та довгострокових курсів. Розгалужена система підвищення кваліфікації вчителів дає можливість підвищувати педагогічну майстерність, здобувати додаткові знання, займатися науково-дослідною діяльністю під керівництвом тьюторів університету. По завершенні курсів в учителям присуджуються певні кваліфікації: сертифікат в галузі освіти вищого рівня (Certificate in Education), диплом в галузі освіти (Diploma in Education), ступінь бакалавра філософії в галузі освіти (Bachelor of Philosophy in Education).

До структури програми підвищення кваліфікації вчителів доцільно включити: стажування випускника ВНЗ в школі; короткострокові курси; довгострокові курси. Активну участь в аналізі якості освітніх програм її оцінці ефективності роботи, спрямованої на розвиток професійної майстерності вчителів бере Королівська інспекторська служба.

Список використаних джерел

1. Задорожна І. П. Особливості методичної підготовки вчителів англійської мови у Великій Британії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Задорожна Ірина Павлівна ; Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2002. – 307 с.
2. Гаргай В. Б. Развитие системы повышения квалификации учителей в Великобритании (конец XIX – конец XX вв.) : дисс. д-ра. пед. наук: 13.00.01 – общая педагогика и история педагогики, Новосибирск / Гаргай Виктор Богданович – 2006. – 446 с.
3. Кіщенко Ю.В. Проблеми формування педагогічної майстерності вчителя в системі післядипломної освіти Англії та Уельсу <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/123456789/295/1/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8F.pdf>
4. Сабирова Д. Р. Обеспечение качества непрерывного педагогического образования в Великобритании (вторая половина XX в.): дисс. ... на соискание ученой степени доктора педагогических наук 13.00.01 – общая педагогика, история педагогики и образования. – Казань, 2008. – 465 с.
5. Professional Education and Training MA <https://www.ucl.ac.uk/ioe/courses/graduate-taught/professional-education-training-ma?collection=drupal-ioe-postgraduate-taught-courses&sort=title&>
6. Онищенко Ю. Ю. Формирование профессионализма учителя в системе педагогического образования в Великобритании : конец XX – начало XXI вв. : дисс. ... кандидата педагогических наук : 13.00.01 спец. 13.00.01 – общая педагогика, история педагогики и образования / Юлия Юрьевна Онищенко. – Москва : РГБ, 2007. – 183 с.

References

1. Zadorozhna I. P. Osoblyvosti metodychnoyi pidhotovky vchyteliv anhliys'koyi movy u Velykiy Brytaniyi : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / Zadorozhna Iryna Pavlivna ; Ternop. derzh. ped. un-t im. V. Hnatyuka. Ternopil', 2002. 307.
2. Harhay V. B. Razvytye systemy povysheniya kvalyfykatsyy uchytel'ey v Velykobrytanyu (konets XIX – konets XX vv.) : dyss. d-ra. ped. nauk: 13.00.01 – obshchaya pedahohyka u ystoryyya pedahohyky, Novosybyrsk / Harhay Vyktor Bohdanovych. 2006.446.
3. Kishchenko YU.V. Problemy formuvannya pedahohichnoyi maysternosti vchytelya v systemi pislyadyplomnoyi osvity Anhliyi ta Uel'su <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/123456789/295/1/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8F.pdf>
4. Sabyrova D. R. Obespechenye kachestva nepreryvnoho pedahohycheskoho obrazovanyya v velykobrytanyu (vtoraya polovyna XX v.): dyss. ... na soyskanye uchenoy stepeny doktora pedahohycheskykh nauk 13.00.01 – obshchaya pedahohyka, ystoryyya pedahohyky u obrazovanyya. Kazan', 2008. 465.
5. Professional Education and Training MA <https://www.ucl.ac.uk/ioe/courses/graduate-taught/professional-education-training-ma?collection=drupal-ioe-postgraduate-taught-courses&sort=title&>
6. Onyshchenko YU. YU. Formyrovanye professyonalizma uchytelya v systeme pedahohycheskoho obrazovanyya v Velykobrytanyu : konets XX – nachalo XXI vv. : dyss. ... kandydata pedahohycheskykh nauk : 13.00.01 spets. 13.00.01 – obshchaya pedahohyka, ystoryyya pedahohyky u obrazovanyya / Yulyyya Yur'evna Onyshchenko. Moskva : RHB, 2007. 183.

Татьяна Зорочкина. Инновационные подходы к повышению квалификации учителей начальной школы в Великобритании

В статье рассматриваются подходы к повышению квалификации учителей начальной школы в Великобритании. Освещаются критерии по повышению квалификации и переподготовки педагогических кадров Великобритании. Курсы повышения квалификации учителей проводятся в различных учебных заведениях при институтах педагогики высших учебных заведений, при независимых консультативных группах, при Департаменте образования и науки, при учительских центрах, при местных органах образования, при школе.

Краткосрочные курсы повышения квалификации делятся на: однодневные; трехдневные; пяти-шестидневные курсы; каникулярные курсы. К долгосрочным курсам относятся трехлетние курсы повышения квалификации.

Во время прохождения курсов повышения квалификации учителей занимаются научно-исследовательской деятельностью под руководством тьюторов университета. Главным консультативным и аналитическим органом по вопросам квалификации учителей является Королевская инспекторская служба. Она имеет широко разветвленную сеть по стране в составе местных отделов образования.

Инспекторская служба призвана на основе анализа качества образовательных программ определять тенденции развития системы повышения квалификации, прогнозировать последствия запланированных проектов, а также готовить для Министерства образования и науки рекомендации по определению наиболее актуальные и перспективные направления совершенствования системы управления профессиональными стандартами учителей.

Ключевые слова: повышение квалификации, учителя начальной школы, Великобритания, ЗВО.

Tetiana Zorochkina. Innovative approaches to improving qualifications of the primary school teachers in the Great Britain

The article examines the approaches to improving the skills of primary school teachers in the UK. Criteria for upgrading and retraining UK teaching staff are highlighted. Teacher training courses are held at different educational institutions: at institutes of pedagogy of higher educational institutions, with independent advisory groups, with the Department of Education and Science, at teacher centers, with local educational authorities, at school.

Short-term advanced training courses are divided into: one-day; three days; five to six day courses; vacation courses. Long-term courses include three-year advanced training courses.

During the courses of advanced training teachers are engaged in research activities under the direction of university tutors. The main advisory and analytical body for teacher qualifications is the Royal Inspection Service. It has a widespread network across the country, comprised of local education departments.

The inspectorate service is intended, based on the analysis of the quality of educational programs, to identify trends in the development of the system of advanced training, to predict the effects of planned projects, and to prepare recommendations for the Ministry of Education and Science to determine the most relevant and forward looking directions for improving the system of professional standards for teachers.

The teacher education system serves a prominent system of public education. Understanding the need for organizing mass retraining of teachers in Britain has been growing in pedagogical circles since the last century, when intensive primary education was developing. Since then and to this day, discussions about the most rational ways of updating the teacher education system are not dying.

The main advisory and analytical body for teacher qualifications is the Royal Inspection Service. It has a widespread network across the country, comprised of local education departments. Both local and national authorities of this service are actively involved in the analysis and evaluation of the effectiveness of all work aimed at supporting and developing the professional skills of school teachers. The inspectorate service is intended, based on the analysis of the quality of educational programs, to identify trends in the development of the system of advanced training, to predict the effects of planned projects, and to prepare recommendations for the Ministry of Education and Science to determine the most relevant and forward looking directions for improving the system of professional standards for teachers.

Key words: advanced training, elementary school teachers, UK, institutions of higher education.